

Activiteit 10: Isolatieplaatsing (energiesoepers II) – Antwerpen

Algemene context van het OCMW:

Gewest: Vlaanderen

Organisatie en aantal medewerkers voor energie: Het OCMW heeft een energiecel bestaande uit tien medewerkers die de energieregerelateerde dienstverlening binnen de basisdienstverlening coördineert.

Er is in Antwerpen een eigen energieagentschap opgericht "Recyclant".

Het OCMW werkt goed en rechtstreeks samen met Recyclant voor energiepreventie.

Financiële middelen voor de preventie: Middelen voor energiecel. Middelen werking voor Recyclant vzw

Belangrijkste preventieve activiteit: De verschillende projecten die bij het OCMW Antwerpen kunnen geïdentificeerd worden zijn:

- *Eigen initiatief OCMW:*
 - Eerste opvang via de 25 Sociale Centra van de Sociale Dienst
 - Energiecel
 - Energie- en milieubewust de eerste stappen zetten in een zelfstandig leven.
- *Samenwerking met Stad:* Voordelige leningen van het Energiebesparingsfonds
- *Samenwerking met andere diensten*
 - Activiteiten met stedelijke milieudienst
 - Agentschap voor Energiebesparing – vzw Recyclant - Ecohuis
 - Project Isolatie team
- *Samenwerking met derden:*
 - Project 'Energiesoepers'
 - Samenwerking « Klimaatwijken »
 - samenwerking met de sociale Energieleveranciers EANDIS en IVEG
 - Ecohuisdokter van Recyclant
 - Project "Energie" - Samenlevingsopbouw Antwerpen stad
- *Andere projecten:* Kortingsbon voor Energiezuinige koelkast en wasmachine

Methode voor de preventieve activiteiten:

- De eerste opvang gebeurt in het sociaal centrum in één van de 25 buurten. Aan de balie wordt een afspraak gemaakt voor een eerste gesprek met informatie over rechten en plichten en over de werking en structuur van het OCMW. Als OCMW Antwerpen je kan helpen maken ze een tweede afspraak bij een maatschappelijk werker.
- De energiecel richt zich op alle inwoners van Antwerpen die vragen hebben over energie of die de rekening niet kunnen betalen. Vanuit de energiecel wordt een afbetalingsplan opgesteld met de klant indien het dossier terecht komt bij de Lokale Adviescommissie (LAC). Het energiefonds neemt soms de schulden over en dan worden de cliënten begeleid door de maatschappelijke werkers die een opleiding "energiemeesters" hebben gevolgd.
- Door de Stad Antwerpen werd Recyclant opgericht, een Agentschap voor Energiebesparing. Het OCMW werkt nauw samen met Recyclant, die tevens Lokale Entiteit is voor het geven van renteloze (of lage) interest leningen.

Activiteit 10: Isolatieplaatsing (energiesnoeiers II) – Antwerpen

- Recyclant zet heel wat preventie activiteiten op ten aanzien van energiebesparing en duurzaam wonen.
- Klimaatwijken en energiesnoeiactiviteiten worden complementair aan de andere acties georganiseerd.

Geplande activiteiten: Van de ontwikkeling van de isolatieploegen van Levanto wordt veel effect verwacht.

Beschrijving van het project:

Het project van isolatieplaatsing in het kader van de energiesnoeiers bestaat uit een projectdeel “werkervaringproject”, zoals die wordt erkend door de Vlaamse overheid en anderzijds uit de individuele lokale dienstverlening als energiesnoeiers.

De arbeidsmarktgerichte milieuopleidingen voor kansengroepen kan een opleiding zijn in kleine energiemaatregelen (energiesnoeiers), maar kan daarna volgen met een gespecialiseerde opleiding als installateur van zolderisolatie. Meestal gaat het om werkervaringprojecten, waarbij de werknemers worden opgeleid in een beroep met toekomst. Naast algemene kennis, leren ze praktische vaardigheden van het plaatsen van isolatie.

Gebruikte methode voor het project:

- In **werkervaringprojecten** worden laaggeschoolde, langdurig werklozen onder begeleiding van een ervaren vakman-instructeur werken mee aan de renovatie van woningen en meer bepaald in het plaatsen van isolatie, op platte of schuine daken. Jaarlijks kunnen woningen in opdracht van het OCMW worden geïsoleerd. De actoren die deze opleidingen organiseren zijn gespecialiseerde opleidingsinstituten.
- Als initiatief van de **energiesnoeiers** gaat het over “Eenvoudige grote energiebesparende maatregelen » met name eenvoudige na-isolatie, zoals:
 - Plaatsen van isolatie op een hellend dak, aan een zoldervloer, aan een rolluikkast. Andere types van isolatiewerken zijn ook mogelijk (isolatie van de kelder, traphal ...) op voorwaarde dat ze relatief eenvoudig zijn en er over de nodige deskundigheid beschikt.
 - Werken ter voorbereiding van bovenvermelde activiteiten als het vrijmaken van de ruimte, het plaatsen van extra dakkepers of houten latten en dergelijke.
 - Werken ter afwerking van bovenvermelde activiteiten als het plaatsen van dampschermfolie, eenvoudige binnenaafwerking en dergelijke.
- Deze activiteiten dienen uitgevoerd te worden onder deskundige begeleiding, mogen niet marktverstoring zijn en bij voorkeur gericht te zijn op sociaal zwakkere doelgroepen (sociaal kwetsbare gezinnen, lagere inkomens, OCMW-cliënten, sociale huurders, senioren...). Deze projecten dienen versterkt te worden door een samenwerking met de lokale bouwsector.

Activiteit 10: Isolatieplaatsing (energiesnoeiers II) – Antwerpen

Detailvragen:

Doelpubliek: Het publiek voor de werkervaringsprojecten zijn dit laaggeschoolde, langdurig werklozen. Voor de energiesnoeiersactiviteiten zijn dit sociaal zwakkere doelgroepen (sociaal kwetsbare gezinnen, lagere inkomens, OCMW-cliënten, sociale huurders, senioren...).

Financiering en/of menselijke middelen: De opleidingen gebeuren binnen het kader van de “werkervaringsprojecten – WEP-Plus” van de Vlaamse overheid.

De “energiesnoei”-interventies worden tevens betoelaagd binnen het kader van de lokale diensteconomie ten aanzien van thematische groepen, waarbij ook gebruik kan gemaakt worden van het Vlaams renovatiefonds en het FRGE.

Aantal betrokken gezinnen/personen: Deze initiatieven zijn pas gestart.

Type actie: Opleiding binnen het kader van werkervaringprojecten.

Specificiteit van het project: Opleiding in het leggen van isolatie worden georganiseerd binnen het kader van werkervaringsprojecten door gespecialiseerde opleidingsinstituten. De interventies in de huizen van personen met lage inkomsten worden uitgevoerd in het kader van de energiesnoeiers. De isolatiewerkzaamheden liggen in het verlengde van de kleine energiebesparende maatregelen. In Antwerpen wordt dit uitgevoerd door Levanto Bouw & Milieu.

Sterkten van het project:

- Zeer sterke opleiding in een toekomstgericht sector
- Interventies in reële renovatiesituaties
- Technische sterke begeleiding die de uitvoeringkwaliteit van de interventies moet garanderen
- Ingebed in het systeem van energiesnoeiers.

Zwakten van het project :

- De complexiteit voor het opzetten van de projectfinanciering.

Reproduceerbaarheid: Dit soort van project zit in een stroomversnelling, omdat overal in Vlaanderen wordt nagedacht om ploegen te laten huizen isoleren.

Opmerking: Het project is herhaalbaar via de gespecialiseerde opleidingsinstellingen. De samenwerking met de bestaande energiesnoeiers initiatieven is nodig.

Conclusie: Dit werkervaringsproject situeren zich in een sector met toekomst. De vraag naar gespecialiseerde werknemers in de “groene sector” is groot en neemt nog toe.